

tega prosilo, da naj se na primerni način (potom časopisja, duhovščine itd.) prebivalstvo opozarja, da naj sumljive osebe pravočasno neškodljive napravi.

Zlasti na deželi se lahko varstvo železnic pospešuje, ako pazi prebivalstvo samo na vse tujce in jih takoj izroči orožnikom, ako bi se vedli sumljivo. Oblast bodo tudi poiskala primerne ljudi, ki jo bodo pri prepotrebem varstvu javnih naprav podpirali.

Važen razglas.

S cesarsko naredbo z dne 1. avgusta 1914, drž. z. št. 194 se je c. kr. namestnja pooblastila, da odredi za dobo vsled vojnega stanja povzročenih izvanrednih razmer od slučaja do slučaja ali pa redoma vračajoče se zabilježene zalog potrebni predmetov, katerih se ne more pogrešati. V smislu tega pooblastila je odredila c. kr. namestnja za okoliše občin Gradec, Maribor, Celje, Ptuj, Bruck ob Muri, Leoben, Knittelfeld, Judenburg, Donawitz, Fohnsdorf, Zeltweg, Mürzschlag, Kapfenberg, Voitsberg in Köflach vsak teden vračajoče se zabilježene pri izdelovalcih, trgovcih, skladiščnih in prometnih podjetjih nahajajočih se zalog žita, krmilnih sredstev (predmetov), moke, sladkorja in premoga.

To zabilježeno se ima izvršiti po posameznih imetnikih ali posestnikih (shranjevalcih) zalog in sicer: potim izpolnitve seznamov predmetov, katere se dobi v to svrhu pri političnih okrajnih oblastvih in pri dotičnih občinskih uradih in sicer prvič tekem 48 ur po razglašenju te objave, pozneje pa vsak ponedeljek.

Izpolnjene sezname je vpsolati neposredno političnim okrajnim oblastvom, v Gradcu in Mariboru mestnim svetom, v Celju in Ptujju mestnim uradom.

Naredba

c. kr. štajerske namestnije z dne 1. avgusta 1914, zadevajoča podrobno prodajo moke, riža in sladkorja.

Da se omogoči kolikor mogoče enakomerno aprovizacijo za vse sloje prebivalstva, se odreja na podlagi § 7 cesarske naredbe z dne 20. aprila 1854, drž. z. št. 96 za mesta, trge in industrijalne kraje:

V podrobni prodaji v trgovinah z sledečimi predmeti se ne sme oddajati naenkrat konsumentom (kupovalcem) več kot sledečih množin:

1. od vseh vrst moke in riža največ 3 kg;
2. od sladkorja največ 5 kg, oziroma pri sladkorju v štoku in cel štok.

Ta naredba ne velja za naročila, ki so se izvršila pred 1. avgustom 1914. Prestopki te naredbe se bodo kaznovali temeljno § 11 cesarske naredbe z dne 20. aprila 1854, drž. z. št. 96 z denarno kaznijo od 2 do 200 K oziroma z 6 urnim do 14 dnevnim zaporom in sicer kakor se bo zdelo ena ali druga kazen po okoliščinah primernejša ali učinkovitejša.

Ta naredba stopi takoj v veljavo.

Razglas.

Vnovič se opozarja na to, da se bodo kaznovala prekrščenja dne 29. julija 1914 od c. kr. štajerske namestnije razglašenega tarifa za prodajo predmetov, kateri spadajo k vsakdanjim življenjskim potrebščinam, kakor tudi morebitnih potom političnih podoblastev k temu tarifu objavljenih sprememb kar najstrožje. Zlasti se bo v slučajih, v katerih se izraža namera, izrabljati obstoječe izvanredne razmere v zvišanje cen in v izkoriščanje, izpeljalo brezobzirno odtegnitev obrtne pravice.

Dalje se opozarja na določbe §§ 482 do 484 kazenskega zakona, po katerih postanejo obrtniki, kateri prodajajo predmete, kateri spadajo k vsakdanjim življenjskim potrebščinam in kateri skrivajo svoje zaloge, ali pa se branijo od istih prodati kateremu koli kupcu, krivi sodniškega kaznjivega prestopka in se imajo kaznovati po meri potrebščine dotičnega predmeta prvič z denarno kaznijo 20 do 100 kron, drugič do dvojne višine, med tem ko ima tretja kazen za posledico izgubo obrtne pravice.

Jeli nastane zakrivanje ali branjenje povod javnemu nemiru, kaznuje se že prvič z izgubo obrtne pravice.

V času javnega nemira izvršen prestopke, se kaznuje, če ne vsebuje zločina, z izgubo obrtne pravice, poleg tega pa še z strogim zaporom eden do šest mesecev.

Političnim podoblastvom se je zaukazalo, da naznajo takoj slučaje zakrivanja ali zadrževanja živil pristojnim sodnim oblastvom in uradovanju.

Tudi se opozarja na to, da bi imelo zakrivanje živil nasproti vojaškemu oblastvom za posledico prisilno konfiskacijo vse zaloge po zakonu o vojnih dajatvah, med tem ko bi bil dotičnik pod gotovimi pogoji podvržen vojaškemu sodstvu.

Čarobnih možicev nimamo samo v basni. Maji hitri čarobni moziči stojijo vsaki gospodinjini na razpolago, katere si nabavi dra. Oetker prašek za pecivo. Pripraviti ima potem le še na Oetker-zavojih predpisane dodatke za najfinejšo pecivo in žrtvovati četrte ure mešanja. V nadaljni pol uri zamore najlepšo pogačo, najtečnejša močnata jedila na mizo prinesli. Kajti dra. Oetker prašek za pecivo napravi "vzbajanje" testa nepotrebnim. Vsako testo, ki se ga z njim napravi, je takoj gotov za peči. In vsako testo, ki se pripravi po Oetkerjevih receptih, daje rahlo, dobro redilno močnato jed. Zato rabijo pametne gospodinjine le prašek za pecivo z znakom blaga "Svitla glava"; ta je najboljši. 921

Zadnji telegrami.

Nemški parniki bombardirajo Algerijo.

Berlin, 5. avgusta. V srednjem morju se nahajajoči nemški parniki so včeraj dospeli do obrežja francoske Algerije (v Afriki) in so kanoni razrušili francoske utrdbe ter pristane za vojake. S tem so hoteli preprečiti, da bi afričanski francoski vojaki odšli v Evropo.

Amerika nevtralna.

Washington, 5. avgusta. Predsednik Združenih držav Severne Amerike je izjavil, da bo država v tej vojni brezstrankarska.

Artiljerijski boj pred Belgradom.

Dunaj, 5. avgusta. — Poročila od naših ob srbski meji stoječih vojakov dajo izpoznati, da je pričelo krepkeje nastopanje. Pri Belgradu so srbski trdojavski topovi zgornje in spodnje trdnjave in tudi na sosednih gričih skušali vstaviti gibanje na našem bregu kakor tudi promet bark na Savi in Donavi. Vsled tega so pričeli naši vojaki z artiljerijskim ognjem. Artiljerijski ta boj je končal s tem, da so morali srbski kanoni območati. Tudi srbske utrdbe so bile hudo poškodovane. Na mesto samo pa naši vojaki niso streljali. Na Drini vlada mir. Jako junaško nastopa naša infanterija ter obmejni lovci.

Kje je denar najbolj varen?

Velikanska vojna je pričela in ljudje, ki imajo kaj denarja v denarnih zavodih, se bojijo za svoje premoženje. Neizobraženi ali od brezvestnih hujskačev zapeljani ljudje so celo tako nezmyselni, da jemljejo denar iz hranilnic. To je naravnost bedasto! V vojskem času je denar najbolj varen, ako je v šparkasi naložen. Kajti iz šparkase ne vzame država nikdar denarja. Pa tudi sovražnik ne bi denarja iz šparkase nikdar oplenil, ako bi v deželo prišel. Kajti ta denar je zasebna last. Ako pa imaš denar doma, se ti prav lahko zgodi, da ti ga kdo ukrade, oplenil ali da ga na drug način izgubiš. Zato mora vsak pametni in pošteni človek ljudstvu le to-le svetovati:

Ne jemajte denarja iz šparkas, ker je tam najbolj varen!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Resno svarilo. V zadnjem času se je zgodilo v Ptujju in okolici nekaj izgredov. Sicer ni bilo večje nesreče, ali škode se je vendar nekaj napravilo. Sploh pa povzročajo taki izgredi veliko razburjenost, ki je v teh resnih časih lahko nevarna. Svarimo torej prav resno pred vsakim takim izgredom in demonstiacijama. Ako je kdo kaj izdajalskega ali protipostavnega storil, ga bo že oblast zasačila in mu preskrbela postavno kazeno. Ljudstvo pa je res predbro zato, da bi zaradi

srbskih prijateljev trpelo in prenašalo bogve kakšne žrtve. Prosimo torej še enkrat naše somišljenike, naj se nikar ne pustijo od hipne razburjenosti tako daleč zapeljati, da bise udeležili izgredov. Bodimo raje mirni in pametni, kajti s tem bodedo dali najlepši dokaz naše ljubezni do cesarja in domovine!

Izgredi pri Mahorici zadnjo soboto in nedeljo, pri katerih je razjarjena množica vse razbila in zdrobila, so prišli hipoma, nepričakovano in — zakrivili so jih v resnici slovensko-prvaški voditelji s svojimi neverjetnimi hujskarijami. Ravno ti slovenski voditelji so leta sem govorili o Srbih kot o „naših bratih“. Ni čuda, da jih zdaj ljudstvo dela za vojno odgovorne. Izgredov samih so se udeležili večinoma slovenski kmetje in rezervisti. Naših pravih somišljenikov ni bilo skoraj nič pri teh demonstracijah. Hoteli smo to pibiti, ker se nas dela od gotove strani odgovorne za te izgrede. Mi obsojamo te izgrede, ki gotovo ne morejo nikomur koristiti. Mi smo nasprotniki nasilstev, katere so seveda tudi slovenski voditelji v štajerski javni boj spravili. Mi svarimo pred nadaljnimi izgredi, ker bi znala oblast prav energično proti demonstrantom nastopiti. Slovenskemu časopisju pa svetujemo, da naj ljudstvo v boljšem duhu vzgaja. Potem ne bo več doživelo takih izgredov!

Iz Frama (Frauheim) se nam poroča: Dne 3. t. m. so orožniki odgnali naravnost v vojaško sodišče v Gradec našega priljubljenega — — — dovolj znanega župnika Muršeca. — Ta gospod se je predrznil presvitlega cesarja na časti žaliti ter za Srbe agitirati. No, zdaj se bo de temu duhovitemu popu verjetno dokazalo, da še v Avstriji kraljuje jako priljubljeni blagi oče cesar Franc Jožef in njega vnuk Karl, ne pa srbski vodja morilcev Peter in njega prismuknjeni sin Juri. — Čudno je, da je večina dozdaj zaprtih avstrijskih izdajalcev — klerikalnih Slovencev.

Iz Slov. Bistrice se nam poroča: Dne 31. julija t. l. bila je tukaj konjska zbirca; pri tej priložnosti je črešnjevski župan Simon Pušnik čez celo uro po mestu v največji naglici v nevarnost otrok in ljudi jokal in grozovito kričal in za Srbe propagandiral; končno je v galopu otrga iz mesta proti domu ter je kričal „Živijo Srbija“. — Ker je ta prenapeti možičel znan kot obče znan srbski agitator, so ga drugi dan orožniki odgnali k okrožni sodnji v Maribor. — Pripomnimo, da je ta mož vodja črešnjevške klerikalne stranke. Vrli patrioti!

Deset bratov pod orožjem. Iz Ptujja se nam piše: Gospod Daniel Schönlaub, vodja firme Reinhardt v Ptujju zapustil je naše mesto. Podal se je v svojo domovino Rheimpfalz, da vstopi kot prostovoljec v nemško armado. Poleg njega poklicano je vseh njegovih 9 bratov pod orožje. Tudi oče še živi. Oče je bil v francosko-nemški vojski leta 1870—71 in ima tudi vojno medajlo. Čast vrlému veteranu in njegovim 10 hrabrim sinovom.

Srbski prijatelji. Zaradi veleizdajalskih klicov zaprli so v Mariboru uradnika Alojza Gossi in Franca Križaniča. — Nadalje so zaprli v Mariboru slikarskega pomočnika Johana Vesijak, ker je klical „živjo Srbija.“ Ljudstvo ga je preje hudo preteplo. — V Rogaticu u zaprli so nekega Hrvata, ker je baje špijon; odpeljali so ga v Gradec. — V Slov. Bistrici aretirana slov. voditelja Grila so istokot oddali vojaški sodnji v Gradcu. — V Makovjah so zaprli veleposestnika Snidar zaradi žaljenja veličanstva. — V Središču so zaprli učitelja Serajnika zaradi prijateljstva do Srbov; odpeljali so ga v Gradec. — V Bistrici aretirali so in so oklenjenega odpeljali učiteljsčnika Heriča. Fant je agitiral za Srbe. Ko so ga vprašali, zakaj da je to storil, dejal je: moji profesorji so krivi! — Krčmarja Mahorič v Ptujju, nadalje komija Breščiča, brata našega državnega poslanca, ter slovenskega nadučitelja Vabiča so aretirali in vse tri v Gradec k vojaški sodnji odpeljali. — V zadnjem

NESTLÉ-JEVA 279
MOKA ZA OTROKE

Poskušnje pošlje na zahtevo popolnoma zastonj
Nestlé, Dunaj I. Biberstrasse 2 S.